

Drs. R.J. van Ark*

Vertrossing in CD-Verkenningen

De column van drs. Th.B.F.M. Brinkel in het septembernummer schept een merkwaardige tegenstelling. In een uitgebreid betoog over het gebruik van nationale symbolen in het CDA stelt Brinkel dat dit verschijnsel onrecht doet aan het internationale karakter van de christendemocratie. Een partij met een Nederlands karakter en uiterlijk kan dus geen internationaal gerichte partij zijn.

Een tweede stelling in hetzelfde betoog is zo mogelijk nog opvallender. Het gebruik van een tweetal nationale symbolen zou voortkomen uit een gevoel van gearriveerd-zijn.

Tegen beide stellingen zijn een aantal praktische en principiële argumenten aan te voeren. Praktisch gezien is de bewijsvoering van Brinkel wel erg mager, daar hij afgaat op een rood-wit-blauw streepje op het affiche en het volkslied aan het eind van de partijraad. Hij spreekt in dit verband over een nationale partij, maar hij suggereert nationalistische tendenzen. Nu is het nationalisme toch wel een heel ander en verderreikend verschijnsel dan het gebruik van twee nationale symbolen, naast de talloze andere symbolen die we ook gebruiken. Waarom heeft Brinkel het niet over de afbeelding van één persoon op een affiche. Is de kleur groen misschien toch niet te agrarisch. Is het zingen van een gezang over vrede aan het begin van partijraden niet te pretentius en de vaste radio en televisie-tune van het CDA niet te swingend. Symbolen en beelden zijn er voor de herkenbaarheid en de toegankelijkheid. Die

moeten met mate en op een evenwichtige manier worden toegepast. De twee nationale symbolen die Brinkel bekritiseert, zijn naast een aantal andere, in dat opzicht toch bepaald niet dominant. Bovendien zijn verschillende opmerkingen in de column van Brinkel onjuist en suggestief. Zo heeft het CDA een heel ander, veel schuiner logo dan het Duitse CDU. En de gesuggereerde gelijkenis tussen beide zusterpartijen welke een kwalijke zaak zou zijn, getuigt nou niet bepaald van een sterke internationale gerichtheid.

De verzen één en zes van het Wilhelmus ter afsluiting van partijraden kunnen toch moeizaam worden afgedaan met 'misbruik voor partij-politieke doeleinden'. De vergelijking met het spelen van de melodie van het Wilhelmus na afsluiting van de programma's van TROS en overigens ook andere omroepen en de radiozender, doet geen recht aan de inhoudelijke en religieuze strekking van het zingen van ons volkslied. Maar waardering voor diegenen die kritisch opbouwend meedenken over presentatie en huisstijl van het CDA. Dit soort opmerkingen doen eerder Vertrossing in CD-Verkenningen vermoeden dan in de huisstijl en presentatie van het CDA.

Het principiële argument tegen Brinkels verhaal is dat hij ten onrechte suggereert dat een nationale herkenbaarheid van christendemocratie

* Drs. R.J. van Ark is partijvoorzitter van het CDA. Hij schrijft deze reactie op persoonlijke titel.

craten niet goed zou zijn. De grootste fout die we bij de éénwording van Europa kunnen maken, is het onder tafel schuiven van de eigen nationale identiteit van de afzonderlijke partners. De suggestie dat nationale gevoelens strijdig zouden zijn met internationale gemeenschapszin, geeft voeding aan anti-Europese stromingen die dit argument ongetwijfeld nog in alle breedte zullen uitspelen ter voorkoming van de éénwording. Christen-democraten kenmerken zich juist door bij processen van éénwording ruimte te geven aan eigen identiteit en pluriformiteit.

De christen-democraten vormen een sterke internationale politieke beweging in de EVP. Binnen die EVP is het CDA een partij met een eigen en zeer Nederlands karakter. Waar Brinkel de historie aangrijpt om te laten zien hoe emancipatoir het CDA tot stand is gekomen, kan ook gesteld worden dat dit een typisch Nederlands proces was. De verzuiling en de daarop volgende ontzuiling, het samengaan van de verschillende politieke partijen uit de christelijke zuil in een brede en florerende volkspartij, zijn typisch Nederlandse fenomenen. Waar een partij zo'n Nederlandse ontwikkeling tot nu toe positief heeft kunnen meemaken en waar een duidelijk gevoel van eenheid is ontstaan, kan geen bezwaar bestaan tegen een uiterlijk Nederlandse herkenbaarheid, als dat met mate gebeurt. Onze neiging om Ne-

derlanderschap voor anderen te verhullen of ons er zelfs wat voor te schamen is in dit verband echt misplaatst.

Is dat dan een uiting van 'gearriveerd denken te zijn'. Die vraag legt wel het zwakste deel van Brinkels betoog bloot. De partij voert op dit moment van top tot basis intensieve discussies op allerlei politieke terreinen. De koers voor de jaren negentig wordt in een open sfeer in de volle breedte van het CDA bediscussieerd. Op allerlei terreinen aangekaart door fracties, Wetenschappelijk Instituut en partij, vindt een duidelijke politieke oriëntatie plaats. Het CDA stelt zich met deze intensivering van open discussie als politieke partij bepaald kwetsbaar op. Een groei van het zelfbewustzijn is daar zeker een belangrijke reden voor. Maar de partij op dit moment, op grond van het gebruik van een rood-wit-blauw lijntje en het zingen van het volkslied, afdoen met 'een zeker gevoel van gearriveerd zijn' doet onrecht aan de gehele partij.

